

מחוון – אזורי הארץ הראשיים: הגליל, העמקים, מישור החוף, השפלה, הרי יהודה ושומרון, בקעת הירדן והנגב

1 השלימו. היעזרו במחסן המילים.

- א. האזור ההררי בצפון הארץ הוא **הגליל**.
- ב. הרצועה השטוחה לאורך הים נקראת **מישור החוף**.
- ג. האזור המדברי בדרום הוא **הנגב**.
- ד. ים המלח נמצא באזור **הבקע** – האזור הנמוך במזרח.

2 התאימו לכל אזור את צורת הנוף שלו.

טור א

1. מישור החוף
2. השפלה
3. הרי יהודה
4. עמק יזרעאל
5. ים המלח

טור ב

- 4 שטח נמוך ושטוח בין הרים
- 3 רכס הרים במרכז הארץ
- 2 גבעות נמוכות
- 5 המקום הנמוך ביותר על פני היבשה
- 1 שטח שטוח לאורך הים

3 מיינו את המקומות לפי רצועת הנוף.

הבקע	ההר	מישור החוף
יריחו, ים המלח, הערבה	ירושלים, הר מירון, חברון	תל אביב, נתניה, אשדוד

4 נכון או לא נכון? תקנו את הלא נכונים.

משפט	נכון	לא נכון	תיקון
א. הנגב תופס יותר ממחצית שטח המדינה.	☒	☐	
ב. השפלה נמצאת ממזרח להרי יהודה.	☐	☒	השפלה נמצאת ממערב להרי יהודה, בינם לבין מישור החוף.
ג. רמת הגולן בנויה בעיקר מסלעי בזלת געשיים.	☒	☐	
ד. בקעת הירדן היא אזור הררי וקר.	☐	☒	בקעת הירדן היא אזור נמוך וחם.

5 בחרו.

- א. איזה אזור נמצא בין מישור החוף להרי יהודה?
 ○ הגליל • השפלה ○ הערבה
- ב. מה מאפיין עמק?
 ○ שטח גבוה ותלול • שטח נמוך ושטוח בין הרים ○ חוף ים חולי

6 השלימו את הטבלה.

אזור	צפון / מרכז / דרום / מזרח	דוגמה למקום
הגליל	צפון	הר מירון
הנגב	דרום	מכתש רמון
בקעת הירדן	מזרח	יריחו
השפלה	מרכז	בית שמש

8 לפי הקטע «מסע אחד, ארבעה נופים»: כתבו את שם האזור שמתאים לכל תיאור.

שם האזור	התיאור בקטע
מישור החוף	מישור רחב ושטוח, שדות ושכונות
השפלה	גבעות נמוכות ומעוגלות, כרמים
הרי יהודה	הרים גבוהים ותלולים
מדבר יהודה	גבעות חשופות, כמעט בלי צמחייה

9 לפי הקטע, מה השתנה בנוף אחרי שהמשפחה עברה את הרי יהודה? כתבו שני שינויים.

תשובה אפשרית: הצמחייה כמעט נעלמה והגבעות היו חשופות וצהובות; הדרך ירדה בפיתולים, ונעשה חם מאוד.

10 שרטטו חתך פשוט של הנוף ממערב (משמאל) למזרח (מימין): ים, מישור החוף, השפלה, הרי יהודה, ים המלח. כתבו את שם כל אזור.

תשובה אפשרית: קו שמתחיל בגובה פני הים, ממשיך שטוח (מישור החוף), עולה מעט (גבעות השפלה), עולה הרבה (הרי יהודה) ויורד בחדות אל מתחת לפני הים (ים המלח).

11 הסבירו מדוע בעמקים יש הרבה שדות חקלאיים.

תשובה אפשרית: העמקים שטוחים ונוח לעבד בהם את האדמה, והאדמה בהם פורייה. לכן מגדלים בהם גידולי שדה ומטעים.

12 השוו בין מישור החוף לנגב: כתבו דבר אחד דומה ושני דברים שונים.

תשובה אפשרית: דומה: בשני האזורים יש ערים, למשל תל אביב במישור החוף ובאר שבע בנגב. שונה: מישור החוף שוכן לאורך הים התיכון והנגב רחוק ממנו; מישור החוף גשום וצפוף באוכלוסייה, והנגב מדברי ויש בו מעט יישובים.

13 אתגר: נועה אמרה: «ים המלח נמצא בבקע, ולכן הוא נמוך». הסבירו מהו בקע, ומדוע המשפט שלה נכון.

תשובה אפשרית: בקע הוא עמק עמוק וארוך שנוצר כשהקרקע שקעה בין שני קווי שבר. ים המלח נמצא בתוך השבר הסורי-אפריקני, ולכן הוא שוכן נמוך מאוד, מתחת לפני הים.

14 כתבו פסקה קצרה: באיזה אזור הייתם רוצים לטייל, ומה תראו בו?

תשובה אפשרית: תשובה אישית שמציינת אזור נכון ושני מאפיינים שלו (למשל: הגליל – הרים ירוקים, נחלים ומעיינות).